kontra

1/1996

Basistien kulttuuripäivä

Elämyksiä Kallio-Kuninkalassa

Uskottavuus koetuksella tutkinnoissa

Tulindberg-viikko Oulussa

Kontra

Suomen Kontrabassoklubi Ry.n jäsenlehti

14. vuosikerta
Painosmäärä vuonna 1996 250 kpl

Päätoimittaja: Juha Pesonen
Sipusaarentie 58
11120 Riihimäki
puh. 914-722 629

Toimituskunta: Miika Asunta
Ville Väätäinen

Taitto: Heikki Pesonen

Kopiointi ja jakelu: Reijo Jukarainen
p. 90-2948383

ISSN 0780-5519

SUOMEN KONTRABASSOKLUBI RY.

Perustettu vuonna 1976

Hallitus: Kari Räsänen pj.
Lauttasuontie 4 D
80400 YLÄMYLLY
p. 973-852852

Juho Martikainen vpj.
Henry Dunderfeldt
Jussi Javas
Pentti Mutikainen
Niko Ukkonen

Rahastonhoitaja: Lauri Parikka
p. 90-7537445
9500-347123

SISÄLTÖ:

Alkujuttu 3

Pääkirjoitukset 4

Puheenjohtajan palsta 5

Basistien kulttuuripäivä 6

Elämyksiä vai liian vaikeita stemmoja?
Kontrabasistit Kallio-Kuninkalassa 10

Bassoilla oma viikonloppu
III Tulindberg-viikko 9.-15-10.1995 Oulussa 12

Päin basistin otelautaa 14

Beethovenin 9. Tukholmassa 15

Juhlavuoden kontrabassotapahtuma 16

Konsertteja, kursseja, tapahtumia 17

Kontra C -lehteen voit kirjoittaa myös nimimerkillä. Toimituskunnan tiedossa on kuitenkin oltava nimesi ja osoitteesi. Nämä tiedot jäävät ainoastaan toimituksen käyttöön, eikä niitä luovuteta ulkopuolisille. Tarvittaessa alkuperäismateriaali palautetaan.

Otamme mieluiten tekstit vastaan disketillä ja kirjoitettuna PC-koneen tekstinkäsittelyohjelmalla (WP, Word), mutta selkeät käsinkirjoitetut tai kirjoituskoneella tehdyt tekstit kelpaavat yhtä hyvin. Mikäli kirjoitat tekstisi Macintosh-koneella, lähetä teksti meille tulostettuna.

Seuraava Kontra C ilmestyy **13.5.1996**. Lehteen tarkoitettu aineisto on toimitettava päätoimittajalle **15.4.1996** mennessä.

Alkujuttu

tempossa vapaahkosti *con rubato*

"Istahdahan alas ja vietä historialle tuoksahtava lukuhetki, sillä kädessäsi on Suomen Kontrabassoklubin toimittaman Basistin ensimmäinen numero" aloitin rehvakkaasti tammikuussa 1982 upouuden lehden pääkirjoituksen.

Olin silloin 13 vuotta nuorempi ja täynnä intomieltä, näin jälkikäteen ajatellen varsin rohkean yrityksen edessä. Ja pakko on tunnustaa: vuosien varrella heikkoina hetkinä kirosin koko touhua ihan hirveästi ja olin valmis kuristamaan hengiltä Basisti-lehdykkä ressukan. Mutta niinpä vain kävi, että kun mittani oli täysi, **Peter Grans** jatkoi talkootaakan kantamista. Ja sama on toistunut vuosien aikana jo useasti: kun yksi uupuu niin toinen jatkaa. Miehet (yhtään naispäätoimittajaa Basistilla ei muuten vielä tähän päivään mennessä ole ollut) ovat vaihtuneet ja lehti vain jatkanut ilmestymistään. Valehtelisin, jos nyt en suureen ääneen hihkuisi, että

OLEN TOSI YLPEÄ JA ILOINEN SIITÄ, ETTÄ MEIDÄN LEHDENKÄPPYRÄMME ON YHÄ HENGISSÄ!

Toinen juttu on sitten se, että tämä niin rakas mutta rasittava kopiokauhistus on taas minun riesanani. Kovaa vauhtia harmaantuvaa partaani haroen, toisella jalallani lattialla mönkivää Attepoikaa paimentaen huomaan keski-ikäisen lässähtäneen äijän samennein silmin tuijottavani näyttöpäätettä, jolla hehkuu kammottava tekele, josta pitäisi saada aikaan lehtijuttu. Ei voi olla totta. Ei voi! Ja on kuitenkin ...

Kiitos kärsivällisyydestä. Valitus loppuu tähän ja suoritan päätoimittajan uusiutuessa tapahtuvan perinteisen linjanvedon. Lehden nimi vaihtuu tästä rivistä alkaen. Luet nyt **KONTRA C** -nimistä julkaisua. Nimi vaihtuu huvin vuoksi, ei mistään järkisyystä. Lehden toimituksellinen ote tulee olemaan rajun röyhkeä eikä missään tapauksessa lukijoita nuoleskeleva, pikemminkin päin vastoin. Pitäkää varanne! Asiattomuuksien sekaan tullaan sirottelemaan asiaa, jos sitä sattuu olemaan. Mielipiteitä (myös huonoja) toimitus arvostaa yli kaiken. Päätoimittajana vastaan koko sopasta ja olen valmis eroamaan heti tämän numeron ilmestyttyä, jos niin halutaan. Ottakaa yhteyttä! Sanalla sanoen: vanha Basisti nuortuu kun päätoimittaja harmaantuu. Itsepä olette minut syyskokouksessa valinneet. Pitäkää hyvänänne!

Juha Pesonen

Onneksi olkoon!

Kontrabassoklubi täyttää 20 vuotta ja odotettavissa on useita mielenkiintoisia tapahtumia. Sekä kevät- että syyskokouksesta runsaine ohjelmineen on lupa odottaa paljon, ja klubin 20-vuotispäivää vietetään Riihimäen Kesäkonserttien yhteydessä järjestettävässä "Kontrabasistit valtaavat kaupungin" -tapahtumassa. Kontra C -lehdestä ilmestyy muhkea juhlanumero, ja lähes iäisyyskysymykseksi muodostunut levyhanke on nyt vihdoinkin tarkoitus saada toteutettua. Juhlavuonna me teemme soitintamme yleisesti tunnetuksi, tapaamme toisiamme yhteisissä tilaisuuksissa ja esitämme kontrabassolle sävellettyä musiikkia. Juhlintaan on aihetta!

PÄÄKIRJOITUKSET

Uskottavuus koetuksella

Sibelius-Akatemiassa järjestettiin viime syyslukukaudella useita hienoja kontrabassotutkintoja. Salissa oli lähes poikkeuksetta kiitettävän paljon kuulijoita ja yleistunnelma lämmin ja soittajia kannustava. Sen sijaan tutkintoja arvioivan lautakunnan työ on monien sen työskentelyyn osallistuneiden jäsenten mielestä ollut usein takkuista, välillä suorastaan epäasiallista. Keskinäinen syyttely ja kollegojen esittämien arvioiden vähättely ovat tarpeettomasti kiristäneet tunnelmaa ja vaikeuttaneet tärkeän työn tekemistä. Eräät aikaisemmin lautakuntatyössä säännöllisesti mukana olleet ovatkin kieltäytyneet tehtävästä kokonaan; viime syksynä lautakunnan kokoonpano oli lähes joka tutkinnossa erilainen. Suora seuraus tilanteesta on, että niin hienoja kontrabassotutkintoja kuin Sibelius-Akatemiassa tehdäänkin, niistä annettavan palautteen uskottavuus on joutunut koetuksella. Optimitilanteessa lautakunnan kokoonpano säilyy tutkinnosta toiseen mahdollisimman samanlaisena, ja siihen kuuluu kokeneita ja työssään ansioituneita kontrabasisteja Sibelius-Akatemian ulkopuolelta.

1.1.1996

Yhteinen ilo

Pekka Kuusiston riemukas Jean Sibelius-viulukilpailujen voitto ilahdutti varmasti meitä jokaista. Kulttuurielämämme paistatteli joitakin huonoja uutisia sisältäneen uutisvuoden päätteeksi jälleen positiivisessa valokeilassa. Urheiluhulluille suomalaisille viuluvirtuoosimme menestys kansainväisessä arvokilpailussa merkitsi varmasti paljon. Ja saihan juhlahumussa myös musiikkioppilaitosjärjestelmämme ansaittua kiitosta.

JP

Hyvää uutta vuotta kaikille!

Tässäpä klubimme suunnitelmia: **Juha Pesonen**, lehtemme nykyinen päätoimittaja, lupasi neljä numeroa tälle vuodelle, joista ensimmäinen ilmestyy nyt tässä heti tammikuussa. Kevätkokous pidetään Joensuun konservatoriolla 17.3.1996 klo 15.00. Juha Pesonen ja **Keijo Puumalainen** soittavat samassa yhteydessä uuden musiikin konsertin ja **Kauppisen Esko** järjestää paikallista ohjelmaa. Tarkoituksena on lähteä aamujunalla Helsingistä 7.04 ja palata iltajunalla Helsinkiin 22.02. Siis luvassa iloinen Karjalan kierros. Matkat jokainen maksaa itse. 8.6. on Riihimäen musiikkijuhlien yhteyteen järjestetty kontrabassopäivä, jolloin eripuolilla kaupunkia konserttisaleista aina torin nurkalle saakka soivat

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

bassot aamusta iltaan. Esiintyjiä kaivataan, kiinnostuneet ilmoittautukoot Pesosen Juhalle. Tapahtuman jälkeen majoitumme Kalliokuninkaalaan ja sunnuntaina on ylimääräinen kokous klo 11.00, jonka jälkeen ainakin **Laura Jansson** luennoi muusikon mentaalisesta valmentautumisesta klo 12.00. Marraskuun alkuun yritämme saada klubikokouksemme **Francois Rabbath:n** mestarikurssin yhteyteen jonka Akatemian koulutuskeskus toivottavasti järjestää. Toivomme runsasta osallistumista yhteisiin tapahtumiimme! Kyselen itse jäsenistön kuulumiset toiveet ym. puhelimella tämän vuoden aikana (ovathan puhelinnumeronne ajan tasalla **Parikan Laurilla**?). Samalla saamme jäsenluettelomme ajan tasalle ja osallistumisemme viriää entisestään.

Kari Räsänen

Basistien kulttuuripäivä

Annos no. 1:

Bassoluokan oppitunti Sibelius-Akatemiassa

Oopperan bassoryhmä päätti järjestää itselleen kulttuuripäivän vapaapäivänsä viettämiseksi yhteisen viihtyvyyden merkeissä. Mitä vitsiä? Eikö riitä se, että Oopperassa soitetaan seitsemänä päivänä viikossa pitkiä näytöksiä. Orkesterin milloin-millekin-päivälle sattuva viikkovapaapäiväkin on yhtä juhlallinen kokemus kuin viisikiloisen taimenen narraaminen tyrskykalastajan haaviin keväisenä kalapäivänä. Miksi siis ohjelmoida vapaapäiväänsä?

Tulosvastuupyrkimys on iskenyt bassoryhmäämme. Eli tuloksena pitäisi soiton aina vaan parantua ja vastuu siitä on itsellämme. Tulevaisuus tuo sitten tullessaan tiedon, että auttoiko yhteinen kulttuuripäivä e-kielellä nelos- tai ykkössormella painetun as- tai fis-äänen yhteneväiseen puhtaus- ja sounditoteutuksen täydelliseen onnistumiseen.

Kulttuuripäivän nimitys johtuu siitä, että kulttuuri on sellaista makkaraa, jota syödessä yhdeksänhenkisen ryhmämme sekä näkemys että kokemus rikastuvat. Tunne-elämän jos vielä heittää avoimeksi sopivalla hetkellä, saattaa mittari värähtää silläkin alueella. Miltäs se kulttuurimakkara maistuu? Sitähän ei voi tietää kuin syömällä, joten mieli avoimeksi kohti kulttuuripäivää, jonka anti jakaantuu kuuteen erilliseen annokseen.

Kokoonnumme aamulla ennen kymmentä Sibiksen kuppilaan. Ensin muistelemme eilispäivää, jolloin tarjosimme kakkukahvit selloryhmälle. Basistin lähin työkaveri partituurijärjestyksessä on sellisti, joten Don Carlos-esityksen tauolla oli tilattu herkkutarjoilu oopperan kahvioon. Pöytä oli katettu kahvin ja kakun lisäksi positiivisella iloisuudella ja hauskalla huuleilulla. Mieleen on jäänyt myös leukojen loksahtelu. Joko sellisteille harvemmin tulee tilaisuus juoda tarjouskahvia tai sitten pienikokoinen soitin aiheuttaa leukaluiden väljentymistä. Kaikinpuolin mieltäavartava oli tämä tilaisuus ennakoiden varsinaisen kulttuuripäivän kokonaisuutta. Sibiksen bassoluokalla esiintyi opiskelun merkeissä viisi oppilasta - **Heli, Ville, Juho, Sami** ja **Teemu** sekä tietysti myös opettajansa, maankuulu "Keravan Kusevitski - **Javaksen Jussi**. Oppilaat soittivat soolokappaleen ja Mozartin sinfonia no. 35 finaalin ulkoa. Sen jälkeen oli lyhyt yhteissoitto-opiskelutuokio, jossa keskityttiin soundiin ja puhtauteen sekä opetuksen sisältöön. Sibelius-Akatemian

Sellistin leuka loksahtaa. Vasemmalta sellonsoittajat Johan Carlsson, Jaakko Paarvala ja Mikko Ivars.

rakennus on täysin remontoitu ja uudistettu sitten omien opiskeluaikojen. Sama koskee myös opiskelumenetelmiä. Joku viisas kansainvälinen filosofi on todennut, että kehitys kehittyy. Tämä kaukoviisas yksilö on loistavasti osannut oikein aavistaa myös basso-opetuksen näkymät Suomessa.

Oppilaat saivat jälkikäteen myös kirjallisen palautteen esityksistään. Toivottavasti niistä oli heille yhtä paljon hupia ja hyötyä kuin meille tuotti iloa ja mielenkiintoa saada osallistua tähän tapahtumaan. Lopuksi seurasimme Sibiksen sinfisbändin harjoitusta suuressa salissa ja se kuulosti siltä, kuin sen kuulemma kuuluukin kuulua.

Opettaja oppilaidensa keskellä. Vasemmalta: Heli Haapakoski, Juho Martikainen, Jussi Javas, Ville Väätäinen, Sami Koivukangas ja Teemu Kauppinen.

Sellonsoittaja Maria Brummeria naurattaa. Onko bassomies Marko Mikkola kertonut vitsin?

Annos no. 2:

Ruokailu

Bassoryhmämme työajan ulkopuolella tapahtuviin aktiviteetteihin liittyy aina myös ruokailu. Tällä kertaa se tapahtui joululounaan merkeissä. Ruoat ja rituaalit olivat perinteiset, joten tähän osuuteen voi parhaiten tutustua lukemalla jotain mainiota ruokapakinaa tai käyttämällä omaa mielikuvitustaan. Sijoita mielessäsi tämä kohta osastoon: "Tyylillisesti ja tasollisesti toteutuneet huippuluokan joululounaat."

Annos no. 3:

Askeleet kohti Arabiaa

Joskus on tullut mieleen, että bassoryhmän kanssa voisi käydä jossain erikoisessa paikassa. On tullut leukailtua Etelä-Amerikan kiertueesta tai Naurusaaren solisti-illasta. No, tällä kertaa toteutettiin Arabian-vierailu. Arabia on tuttu juttu siitä, että käänsitpä kupin tai lautasen ylösalaisin, niin pohjassa lukee useimmiten Arabia. Oulunkylän pop-jazzopiston uudet toimitilat sijaitsevat nykyään vanhassa posliinitehtaassa Arabian

kaupunginosassa. Käänsitpä juttua miltei kenen tahansa nuoren popjazz-muusikon kanssa opiskelusta, niin useimmiten vilahtaa jossain välissä nimet: Oulunkylä - Arabia. Siispä sinne tutustumiskäynnille.

Kävimme runsaassa tunnissa Oulunkylän opiston läpi alusta loppuun; konserttisali, studio, kirjasto, rumpuluokkia, bassoluokkia, harjoitushuoneita, teorialuokkia tai oikeammin studioita tietokoneineen. Apulaisrehtori **Jussi Saksan** opastuksella selvisi rakennusprojektit, konserttisalivuokrat, valtionavut, vaihto-oppilassysteemit, opetustavoitteet. Kulttuuripäivän eksoottisesta Arabia-osuudesta jäi erittäin asiantunteva ja korkeatasoinen jälkimaku.

Kulttuurimatkalaisia Helsingin yössä. Vasemmalta: Matti Kuoppamäki, Miika Asunta, Petja Wagoner, Jyrki Hiilivirta ja Henry Dunderfeldt.

Annos no. 4:

Urheilukulttuuria väestösuojassa

Itäkeskuksen väestösuojaan on rakennettu 50 m:n uima-allas sekä saunatilat. Sinne päädyimme seuraavaksi hikoilemaan ja puhdistautumaan. Rantaleijonaseurueemme kuplitteli oikeankokoisessa altaassa edestakaisin muutamia kertoja, kunnes huomio kiinnittyi erityisesti vesiliukumäkeen. Se tuntui olevan varsin suosittu ja pelkästään lasten käytössä. Vaivihkaa yritimme etsiä "aikuisilta kielletty" -kylttiä, mutta koska sitä ei löytynyt, kiipesimme jonottamaan liukuvuoroa. Tyylejä oli opettavaista seurata ja samalla suunnitella, mikä itselle sopisi, kun kohdalle sattuu. No, vuoro tuli. Opin sen, että maan vetovoima tuntuu vaikuttavan tehokkaammin vedellä liukastettuna. Myös on niin, että mitä isompi massa, sen suuremman vesimäärän se syrjäyttää ennenkuin massa pysähtyy. Massani pysähtyi pärskyjen sekaan ja toivuttuani pikkupoikien virnuilusta kiipesin takaisin jononpäähän uutta tyyliä suunnittelemaan. Basisteissakin on eroja, väitetään. Oopperan basisteissa ei ole eroja kuin yhdessä suhteessa - nimittäin suhteessa vesiliukumäkeen. OHHOH!, sano, yhtäkkiä altaan päähän ilmestyy viisi tyttöä radalle, jossa lukee "vain kilpauimareille". Ihailemme eri puolilta allasta heidän kroolaustaan, jolla missit kiitävät altaan päästäpäähän noin kahdeksan kertaa nopeammin kuin yksikään meistä. Uinnin päätyttyä tytöt menevät turkkilaiseen höyry-yhteissaunaan ja bassoadonikset heti perässä noin kahdeksan kertaa nopeammin kuin oopperan monttuun, vaikka reitti on oudompi. Turkkilainen yhteishikoilu mestarimissien seassa kruunaa urheilukulttuuriosuuden. Muistelemme sitä uimahallin baarissa laimean lonkeron tasapainottaessa saunomisen aiheuttamaa nestevajausta. Kilpauimarit turkkilaissaunassa - episodi vaikuttaa mielikuvitukselliselta, mitä se itse asiassa onkin, mutta oletetusta tapahtumasta ja sen kehittelyjaksosta keskustellaan yksimielisesti ja monipuolisesti. Mielenkiinnolla. Yhteisiä intressejä löytyy. Toinnuttuamme urheilukulttuurin rasituksista siirrymme "huikopalalle" lähelle Oopperaa. Keskustelua herättää myös se, että onko se hiukopala vai huikopala. Hiuko-huiko-kielikiista menettää merkityksensä, kun välipala on nautittu ja ravitsemustasapaino saavutettu.

Annos no. 5:

Federico Fellini: Orkesteriharjoitus

Kulttuuripäivän elokuvaosuutena tarjoiltiin Fellinin monisyinen analyysi orkesteriharjoituksen järjestäytymättömän ihmissuhdeverkoston suhteettomasta samankaltaisuudesta tasapainottuneen epäjärjestyksen ilmentymänä ja määräävän asennoitumisen korostajana epäröivän yhteisön tai yhteiskunnan hallitussa kokonaisuudessa. Analyysin selvennystä voi tarvittaessa hakea ammattiarvostelijan lausunnosta.

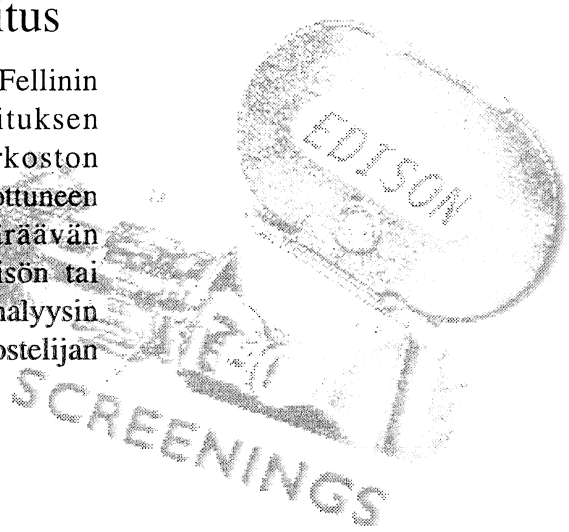

Annos no. 6:

Olutkulttuuri eri maissa

Basistien kulttuuripäivän päätösteemana oli erilaisiin olutkulttuureihin tutustuminen. Monenmaalaisten oluiden lipittäminen kulttuuripäivän kaatamiseksi kohti rauhallista ja rentouttavaa yöunta, joka kehittää soittoenergiaa seuraavalle päivälle, onnistui mainittavan hyvin. Tosin erilaisia maisemia ja olutkulttuureita on niin lukematon määrä, että tällä alueella riittää tutustumista myös seuraavan kulttuuripäivän osana. Vesiliukumäkitekniikassa on paljon kehitettävää, Fellinillä on monen monta näkemätöntä elokuvaa ...

Seuraavan kulttuuripäivän valmistelu lienee jo alkanut.

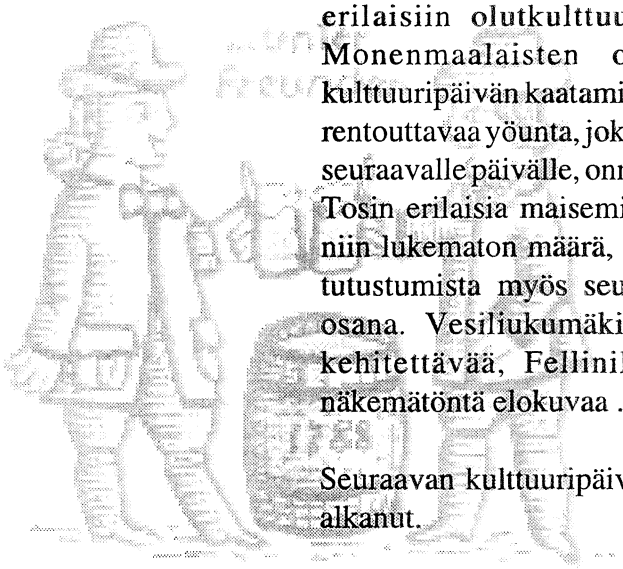

P.S.

Korkeatasoisena aaltoillut kulttuuripäivän ohjelma selittyy osittain sillä, että tapahtuman suojelijaksi oli kutsuttu tähtibasisti **Esko Laine** Saksan Berliinistä ja sponsoriksi **Soitin-Laine** Suomen Turusta. Kiitoksena molemmille tuhti jousikäden puristus ja ryhmämme virallinen tervehdys. **Terve!**

terveisin

kuoppis

Kontrabasistit Kallio-Kuninkalassa

Kontrabassoklubin syystapahtuma ja -kokous pidettiin Kallio-Kuninkalan kurssikeskuksessa 25.-26.11.1995. Paikalla oli mukava joukko klubimme jäseniä, ja viikonlopun ohjelmassa paljon bassomusiikkia, alustuksia ja keskusteluja. Lauantai-iltana esiintyi muun muassa duo **Carita Holmström & Teppo Hauta-aho**, ja sunnuntaina pidetyn syyskokouksen pääaiheena oli bassoklubin juhlavuoden ohjelma.

ELÄMYKSIÄ VAI LIIAN VAIKEITA STEMMOJA?

Järvenpäässä pohdittiin äänen, työn ja elämän kvaliteetteja

Sade ropsuttaa Kallio-Kuninkalan kamarimusiikkisalin ikkunoita. Sibelius-Akatemian ensimmäisen vuoden opiskelija **Ville Väätäinen** on juuri päättänyt Fryban-sarjan esityksensä. Villen opettaja **Jussi Javas** ryhtyy pitämään esitelmää nuorelle kuulijakunnalleen äänen kvaliteetista. Hän kertoo aluksi tarinan:

*Kapellimestari **Pentti Sistonen** oli Oulussa aloittamassa nuorisoorkesterin harjoitusta. Jussi saapui paikalle hyvissä ajoin ja kaivoi laukustaan Mozartin sinfonian bassostemman. Hetkeä myöhemmin hän tajusi, että harjoituksen pitäisi alkaa, mutta salissa ei ole muita kuin kapellimestari ja hän. Ok, harjoitus on peruutettu - Jussi ajatteli ja päätti lähteä kotiin. Sistonen kuitenkin sanoi, että Jussin osuus laitetaan nyt kuntoon. Ja näin tapahtui. Sistonen johti, ja Jussi soitti koko harjoituksen itsekseen. Konsertin Jussi koki suurenmoisena elämyksenä.*

Teppo Hauta-aho ja Henry Dunderfeldt virittäytyvät yhteiseen tunnelmaan

Jutun opetus: Tinkimätön työ, roihuava innostus asiaansa, nuoren ihmisen 150 prosenttinen huomioiminen saa aikaan elämyksiä, joilla rakennetaan elämän kvaliteettia. Hyvin tehty työ on meidän ammatissa kaiken A ja O. Äänen kvaliteetista on suora yhteys elämän kvaliteettiin.

Keskustelu humahtaa Kallio-Kuninkalan pienessä kamarimusiikkisalissa käyntiin. Tosin ensin varovasti ja vähän ilmapiiriä tunnustellen, mutta sitten nopeasti elämän ja soittamisen perus-kysymyksiä sivuten, avoimesti ja huumoria unohtamatta. Ulkona sihisevä sade lisää salissa yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Heli Haapakoski näyttää mallia

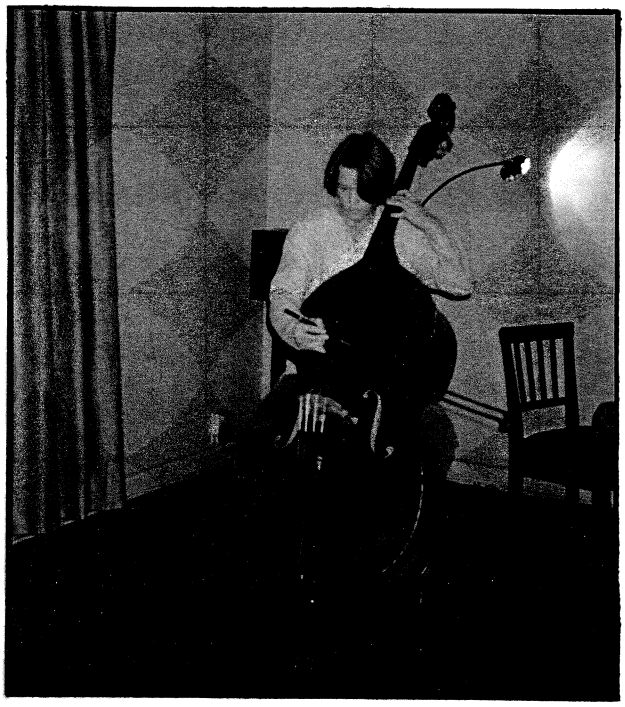

Ville Väätäinen ja Sarja vanhaan tyyliin

"Entä liian vaikeat stemmat liian aikaisin?" kysyy joku vakavana. "Elämyksiä, elämyksiä niistä nuori saa" vakuuttaa toinen omakohtaista kokemustaan. "Työ on luonteeltaan julmaa. Koko ajan kuljet veitsenterällä. Jos soitat väärin, olet merkitty" murjoo kolmas. "Tarvitaan turvallisia saarekkeita, samanlaisia kuin mitä nyt tässä koemme, jotta jaksaa" sanoo neljäs. "Parhaimmillaan opetta-oppilas -suhde jatkuu koko elämän. On ihminen, johon voit luottaa ja kysyä neuvoa" uskoo viides. "Kikat ovat elintärkeitä, mutta niitäpä varastellaankin koko eliniän" helskyttää kuudes. Hymy on herkässä, yhdessäolo tuntuu tosi hyvältä.

Iltapalla puhutaan bassoklubista. "Perustetaan juhlavuoden kunniaksi bassoklubin päivystävä kriisikeskus" ehdottaa joku. Naurunremakka täyttää pienen tilan.

JP
Kuvat: Kari Räsänen

III Tulindberg-viikko 9.-15.10.1995 Oulussa

BASSOILLA OMA VIIKONLOPPU

Oulun konservatorion Tulindberg-viikko on jo usean vuoden ajan toiminut mielenkiintoisena kamarimusiikkitapahtumana täällä "Pohjolan" pääkaupungissa. Lokakuun alkupuolelle ajoittuva viikon mittainen konserttisarja tarjosi tänäkin vuonna mielenkiintoisia konsertteja aina piano-viulu duoista suurempiin kokoonpanoihin.

Kamarimusiikkiviikolla on viime vuosina ollut oma teemasoittimensa ja tällä kertaa se oli kontrabasso. Niinpä bassonsoittajille olikin järjestetty aivan oma viikonloppu, jonka aikana tuotiin aika mukavasti esille tätä moni-ilmeistä instrumenttia.

Lauantain päiväkonsertissa esiintyivät Sibelius-Akatemiassa **Jussi Javaksen** oppilaana opiskeleva **Sami Koivukangas** ja Oulun konservatorion oma oppilas **Tapio Tekoniemi**. Kummankin basistin oli tarkoitus esiintyä konservatorion Festivo-orkesterin solisteina, mutta vähäisen harjoitusajan ja "huonon" orkesterimateriaalin vuoksi (näin minulle kerrottiin) Sami ei saanutkaan soittaa Koussevitzkyn konserttoa orkesterin säestyksellä vaan esitti sen pianisti **Olli Hautalan** kanssa. Tapio kuitenkin soitti Larssonin konsertinon orkesterin kanssa kapellimestari **Ari Angervon** johdolla - molemmat esitykset olivat erittäin upeita ja yleisöäkin oli runsaslukuisesti paikalla.

Samana iltana oli vuorossa kontrabassomatinea, joka sisälsi kontrabassoduoja ja -trioja, esiintyjinä Oulun kaupunginorkesterin basistit **Hannu Murto, Harri Sarkkinen** sekä allekirjoittanut itse. Ohjelmassa oli Atso Almilan A Low-Hertz ouverture, Pekka Saarisen 7 duettoa kahdelle bassolle (**J. Nääppä, H. Murto**), Jan Rychlikin Divertimento kolmelle bassolle ja John Waltonin Sonorities for three double basses. Trio- ja duo-ohjelmistoa olimme työstäneet pitkin syksyä muiden töiden ohessa ja täytyy todeta, että tämäntyyppinen sektionsisäinen kamarimusisointi on todella tärkeää. Harjoittelun edetessä huomaa kuinka paljon työtä ja hiomista tällaisella kokoonpanolla esitettävät kappaleet vaativat. Intonaatio- ja muiden ongelmien lisäksi "balanssiongelma" on kuitenkin ehkä kaikkein suurin ja niinpä olikin tärkeää ja suuren kiitoksen arvoista, että Javaksen Jussi oli kuuntelemassa meidän viimeisiä harjoituksiamme. Häneltä saimme paljon hyviä ja asiantuntevia ohjeita kappaleiden - ja yleensäkin esiintymisen parantamiseksi.

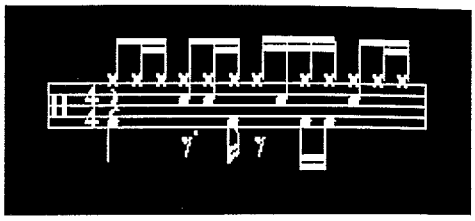

Bassoviikonlopun ehkä odotetuin "konsertti" oli seuraavana päivänä, sunnuntaina. Silloin marssivat Tulindberg-salin lavalle taiteilijat **Juha Pesonen** (kontrabasso), **Keijo Puumalainen** (lyömäsoittimet) ja **Jari-Pekka Naulapää** (teksti), eli TomTom-duo vahvistettuna lausujalla. Konsertin (tapahtuman) nimi "Elegiasta oodiin" herätti mielenkiintoa ja varmaankin monenlaisia kuvia itsekunkin mielikuvitusmaailmassa jo etukäteen. Yleisöä oli kerääntynyt saliin vain kourallinen - mikä oli mielestäni aika erikoista, sillä tämäntyyppisiä poikkitaiteellisia tilaisuuksia ei kyllä liikaa järjestetä. Oli miten oli - tunnelma salissa oli lämminhenkinen ja intiimi ja valaistuksen muutokset sekä kohdevalon käyttö olivat hyvänä lisänä ja tekivät teoksista myös visuaalisesti mielenkiintoisia. Nautinnollista oli seurata kuinka taiteilijat olivat huolella paneutuneet teknisesti ja musiikillisesti vaativiin teoksiin (joukossa jopa kaksi kantaesitystä) ja kuinka mielenkiintoisen äänimaailman kontrabasso yhdessä lyömäsoitinten kanssa voi saada aikaan. Täydennettynä J-P Naulapään persoonallisesti tulkitsemilla oululaisen Aaro Hellaakosken runoilla TomTom-tapahtuma oli erityisen onnistunut. Illalla salissa konsertoi vielä vanhan musiikin yhtye (mm. **Markku Luolajan-Mikkola, Mika Suihkonen**, gamba) otsikon "Kontrabassojen sukulaiset" alla ja niinpä oli bassoviikonloppu sekä Tulindberg-viikko saatu päätökseen.

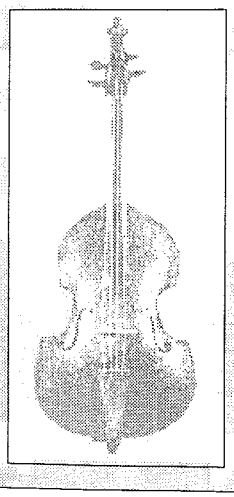

Juha Nääppä

Yhtäkkiä samasta pöydästä särvintä hakenut miesbasisti virkkoi: "nainen ja basso ovat mahdoton yhtälö".

Minä tietysti iskin äijää niin että rutina kuului ja rystysistä lähti nahka. Kaveri kellahti kyljelleen, sylkäisi kaksi poskihammasta ehjänä säilyneelle lihamakaronilaatikkolautaselleen, ja jatkoi heristäen sormeaan: "nainen on ensinnäkin jo luonnostaan fyysisesti miestä heikompi, mikä asettaa selkeitä rajoitteita esimerkiksi teoksissa, joissa pitää soittaa matalalta ja lujaa".

Kun lausuu sanan BASSO, tulee turvallinen olo. Se on jotenkin syvä, tasapainoinen, pehmeä ja vahvalla tavalla miehisenkarvainen kirjainyhdistelmä.

Tiputin oman ruoka-annokseni kohti hepun pyöreitä rillejä ja mehumukin samaan osoitteeseen. Mies haparoi sangat päästään, kaivoi suurimmat sirpaleet luomistaan, pihisi hetkisen ja mutisi: "sitä paitsi, naisbasisteille ei kasva partaa".

BASSO on murahdettava voimakkaalla ja matalalla - ikään kuin viskin karhentamalla - äänellä, joka kumpuaa syvältä rintalastan alapuolelta. Liikkeelle on lähdettävä hieman B:tä pehmentäen, mutta kuitenkin tosimielessä eteenpäin rynnien. A:han tultaessa on selkeästi jämäköidyttävä ja pukahdettava se ryhdikkäästi ja napakasti, kuin ylempäänsä tervehtien.

Tartuin tampiota kaksin käsin yläpään karvoista ja nykäisin niin että hartioissa tuntui. Ukko ulvaisi, pomppasi ketterästi jaloilleen ja onnistui säilyttämään kasvustonsa jokseenkin ehjänä. "Myös naisen kyky juoda raakaa alkoholia, erityisesti viskiä, on auttamattoman alkeellisella tasolla ajatellen basisteilta vaadittavaa kapasiteettia", herra sammalsi saatuaan puhekykynsä takaisin ja hymyili koko vajaalla hammaskalustollaan.

Suhisevien kaksoiskonsonanttien asema on BASSO:ssa jotenkin kimurantisti kaksijakoinen. Toisaalta ne aiheuttavat kitkaa ja toimivat ikäänkuin jarruina, jos liikenteeseen on lähdetty liian hätäisesti. Toisaalta ne saattavat päinvastoin rasvata ja liukastaa jo turhankin jämähtänyttä menoa.

Tällä kertaa otin kunnolla vauhtia ja annoin nahkasaappaani heilahtaa. Jeppe ähkäisi, taittui pikaisesti kaksinkerroin, pingahti sitten takaisin hyvään ryhtiin, ja alkoi laulaa kauniilla sopraanoäänellä jotain vieraskielistä tuutulaulua.

Oli tilanne kumpi tahansa, niin O pysäyttää sanan vuorenvarmasti. O on vokaalien aatelia, eikä mikään itseään kunnioittava sana koskaan ohita sitä. Ajatellaan esimerkiksi sanaa otso; se tuskin tarkoittaisi enää tätä metsiemme kiistatonta kuningasta ja raavaiden miesten jännittävän jahdin kohdetta, jos se loppuisi vaikka ikävän epärehelliseen E:hen taikka auttamattoman sievistelevään ja naismaiseen Y:hyn! O:hon sana voi rauhassa päättyä, siinä sillä on vakaa ja suojaisa satama sekä lepopaikka ennen seuraavan kirjainjonon kimppuun käymistä.

Röyhtäisin, pieraisin, kouraisin haarojani, kaivoin nenääni, tarkistin jakaukseni ja saapastelin baaritiskille.

Lahjaton

Päin basistin otelautaa

Beethovenin 9. Tukholmassa

Sibelius-Akatemian sinfoniaorkesteri on tehnyt useita menestyksekkäitä konserttimatkoja ulkomaille, mm. toissa syksynä Englantiin, viime kesänä kiertue Italiaan, Unkariin ja Itävaltaan sekä nyt joulun alla Tukholmaan. Orkesteri on saanut esiintymisistään erittäin positiivista palautetta, jossa sen tasoa ja ammattimaista otetta onkehuttu. Orkesterin tulevaisuudensuunnitelmiin kuuluu mm. tammihelmikuun vaihteessa oopperaproduktio (Puccinin "La Boheme"), joka esitetään Aleksanterin teatterissa, kiertue kesällä Kiinaan ja kahden vuoden päästä kiertue Amerikkaan.

Nyt oli vuorossa Beethovenin 9. sinfonia, joka esitettiin Järvenpäässä 15.12. ja Tukholmassa 17.12. 1995. Tätä teosta ei ole esitetty Akatemian voimin sitten -60-luvun. Orkesteria ja kuoroa johti **Eri Klas** ja harjoitusperiodi alkoi noin kahta viikkoa aikaisemmin. Sitä ennen oli pidetty kaksi stemmaharjoitusta ja stemma oli saatu jo hyvissä ajoin harjoittelua varten. Ja työtä riitti.

Tämä teos vaatii suurta yhteissoitollista tarkkuutta niin sello- kuin bassoryhmältäkin, jotka soittavat paitsi unisonossa, välillä myös vastakohtaisia osuuksiaan ja yhteisiä sooloja. Tällä kertaa mukana oli kahdeksan basistia, joista kolmella oli viisikielinen basso. Keikoilla soittimien kuljetuksista huolehti roudari, joten itse saattoi keskittyä vain soittamiseen.

Konsertti Järvenpäätalossa onnistui hyvin, ja varsinainen pääkonsertti Tukholman Berwaldsalissa oli menestys, vaikka yleisöä ei ihan tupaten täynnä ollutkaan, toisin kuin Järvenpäässä, joka myytiin loppuun jo edellisellä viikolla.

Tukholman konsertti onnistui bassoryhmän kannalta nappiin aina yhteissoitollisesti vaikeita resitatiiveja sekä finaalin nopeita juoksutuksia myöten, vaikka Eri Klas oli valinnut melko nopeat tempot. Juuri ennen konserttia yksi bassoista piti vaihtaa siihen ilmaantuneen särinän vuoksi, ja lainaksi saatiin soitin Ruotsin Radion Sinfoniaorkesterilta, joka työskentelee normaalisti tässä salissa.

Bassoryhmässä soittaneet **Teemu Kauppinen, Sami Koivukangas, Kati Salovaara, Tuomas Ertz, Heli Haapakoski, Ville Väätäinen, Juho Martikainen** ja **Niko Ukkonen** saivat kiitosta täsmällisen ja puhtaan soittonsa ansiosta ja kapellimestari Klas totesikin: "Sama ryhmä mukaan Kiinan matkalle!".

Ryhmän valmentanut **Lasse Lagercrantz** painottaakin erityisesti oman harjoittelun tärkeyttä ja stemman osaamista jo ennen stemmaharjoituksia, jotta näissä voidaan keskittyä ryhmän kannalta olennaisiin asioihin. Tärkeää on osallistua myös stemmaharjoitukseen, jotta voidaan hakea yhteistä soundia, intonaatiota, jousituksia ym. ryhmän toimivuuden kannalta tärkeää asiaa. Varsinaisessa tuttiharjoituksessa voidaan keskittyä pelkästään yhteissoittoon muiden kanssa ja sopeuttaa stemmaa osaksi laajempaa kokonaisuutta. Viime kädessä soittajan oma panos ja vastuu stemmasta on ratkaisevaa onnistuneen lopputuloksen kannalta.

Niko Ukkonen

JUHLAVUODEN KONTRABASSOTAPAHTUMA

Riihimäellä ja Järvenpäässä 8.-9.6.1996

Ensi kesän Riihimäen Kesäkonserttien avajaispäivä, lauantai 8.6., on omistettu 20 vuotta täyttävälle Suomen Kontrabassoklubille. Päivän aikana eri puolilla kaupunkia kuullaan paljon bassomusiikkia. Jokaisella bassoklubin jäsenellä on oiva tilaisuus osallistua suurtapahtumaan, jonka tarkoituksena on tehdä kontrabassoa ja klubiamme yleisesti tunnetuksi. Runsaslukuinen basistikaarti Riihimäen pienessä rautateiden risteyskaupungissa kesäkuun alussa ylittänee valtakunnallisen uutiskynnyksen. Siis kaikki mukaan musisoimaan yksin tai yhdessä muiden kanssa Riihimäen konserttitiloihin, kaduille, rautatieasemalle, kauppaliikkeisiin, uimahalliin, näköalatorniin ja niin edelleen. Tapahtuman järjestelystä vastaa **Juha Pesonen,** jonka tavoittaa numerosta 914-722629.

Juhlavuoden bassotapahtuma jatkuu Järvenpäässä, Kallio-Kuninkalan kurssikeskuksessa. Lauantai-iltana Riihmäen miehityksen jälkeen on Kallio-Kuninkalassa illanvietto ja sunnuntaina 9.6. pidetään klubin ylimääräinen kokous. Luvassa on myös muuta ohjelmaa, mm. urheilupsykologi **Laura Jansonin** alustus.

Tapahtumaan osallistumista varten kannattaa hakea omalta työnantajalta matka-avustusta. Kysymyksessähän on kaiken muun ohella myös koulutustilaisuus.

Lisätietoja viikonlopun tapahtumasta saa **Kari Räsäseltä** puh. 973-852852.

Konsertteja, kursseja, tapahtumia

Helmikuu

1.-4.2. **Jorma Katraman** Bottesinin musiikkia käsitteleva kurssi **J. Javaksen** bassoluokan oppilaille Sibelius-Akatemiassa. Ulkopuolisille on varattu mahdollisuus seurata kurssia.

22.2. Free Okapi (**Heikki Nikula, Jorma Valjakka, Markus Fagerud, Karri Koivukoski, Sampo Lassila , Pekka Milonoff**) Helsingin Kaupunginorkesterin solistina Finlandiatalossa.

23.-25.2. Jousisoitinkilpailu Kajaanissa. Kilpailuun voivat osallistua Oulun - ja Lapinlääninssä opiskelevat jousisoittajat.

Maaliskuu

17.3. Kb-klubin kevätkokous Joensuun konservatoriossa.

17.3. TomTom-duon (**Juha Pesonen, Keijo Puumalainen**) konsertti Joensuussa.

Huhtikuu

8.4. Pelastakaa Apostolit! -konsertti Helsingin Tuomiokirkon kryptassa. (**Matti Hirvikangas, Jaana Mäntynen, Keijo Puumalainen, Marjut Tynkkynen, Juha Pesonen**).

19.-27.4. Kontrabassokurssi ja konsertti. Academie de Musique de Rambouillet (40 km Pariisista). Opettaja ja solisti **Jorma Katrama.**

25.4.-2.5. Kansainvälinen Bottesini-kilpailu Cremonassa.

Kokouskutsu

Suomen Kontrabassoklubi ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään sunnuntaina 17.3.1996 kello 15.00 Joensuun konservatoriossa, Rantakatu 31, Joensuu.

Tervetuloa!

KOLMAS KANSAINVÄLINEN BOTTESINI-KONTRABASSOKILPAILU CREMONASSA 25.4.-2.5.1996

Kilpailu on tarkoitettu 16 - 32 -vuotiaille kontrabassonsoittajille. Ilmoittautumisaika päättyy 28.2.1996. Kilpailussa on neljä erää ja ohjelmistossa arvatenkin paljon Bottesinin sävellyksiä. Voittaja palkitaan 12.000.000 liiralla, toiseksi tullut saa 8.000.000 liiraa ja kolmas 5.000.000 liiraa. Tuomariston basistijäsenet ovat **Franco Petracchi, Thomas Martin** ja **Jorma Katrama.**

Kilpailusta on myös oma kotisivu internetissä osoitteessa http://www.graffiti/triennale/bottesen.html

myytävänä

JOUSET KOTELOON!

Tyylikkään mustia, teräsvahvikkeella varustettuja nahkaisia kontrabasson jousikoteloita on nyt saatavissa Pohjois-Karjalan lääninvankilasta. Kotelo maksaa vain 150 markkaa. Tiedustelut: **R.Miettinen,** puh. 973-783253.

OSTA BASSO

Arto Viljakainen Kuopiosta myy viisikielisen Wilfer kontrabassonsa hintaan 40.000 markkaa. Peli on osoittautunut erinomaiseksi orkesteri-instrumentiksi. Arton tavoittaa puhelinnumerosta 971-4652459.

Tai pussi

Munterilla taas bassopusseja (2 tonnia). Puh. 918-7841048.

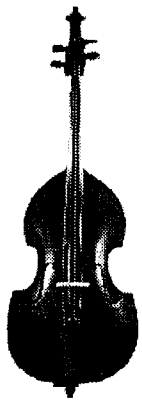

HYVÄ VALIKOIMA
ERILAISIA BASSOJA
TERVETULOA TUTUSTUMAAN!

PIENI KONTRABASSO

7 – 16 vuotiaille lapsille

Kuvassa oleva tyttö on 7-vuotias ja 126 cm pitkä. Kontrabasso on 150 cm korkea ja 56 cm leveä, erikoisvalmisteisetkielet. Otelauta on 85 cm. Toimitukseen sisältyy jousi, kielet ja pussi.

Maahantuonti ja myynti

Woodwinds

Albertinkatu 17
00120 HELSINKI
90-7001 9470
Avoinna 10-17
La 10-14

Hyvä valikoima erilaisia jousia.

ERÄ

HUOM! Bassonkielisarja alk. 200,00 mk/nto

NEWMAN & POPS HARTSIT

BASSONKOSTUTTAJAT

14 beetä

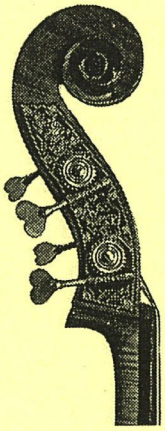

On tämän ainutlaatuisen tarjouksemme sävellaji. Myymme nimittäin varastostamme nämä neljätoista käsintehtyä laatubassoa erityisen alennusmerkkisin hinnoin. Kas näin:

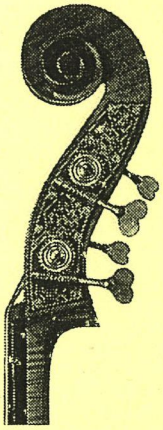

1 kpl	RUBNER 63	3/4	4 kieltä	ennen 38000:-	NYT 25000:-
1 kpl	RUBNER 63	4/4	4 kieltä	ennen 38000:-	NYT 25000:-
1 kpl	RUBNER 64	4/4	4 kieltä	ennen 41000:-	NYT 26000:-
3 kpl	RUBNER 64	4/4	5 kieltä	ennen 49000:-	NYT 28000:-
2 kpl	RUBNER 65	3/4	4 kieltä	ennen 42000:-	NYT 26000:-
1 kpl	RUBNER 65	4/4	4 kieltä	ennen 45000:-	NYT 27000:-
2 kpl	RUBNER 65	4/4	5 kieltä	ennen 55000:-	NYT 30000:-
2 kpl	MEYER	3/4	4 kieltä	ennen 90000:-	NYT 45000:-
1 kpl	MEYER	4/4	4 kieltä	ennen 90000:-	NYT 45000:-

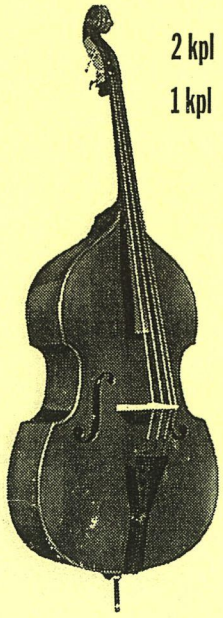

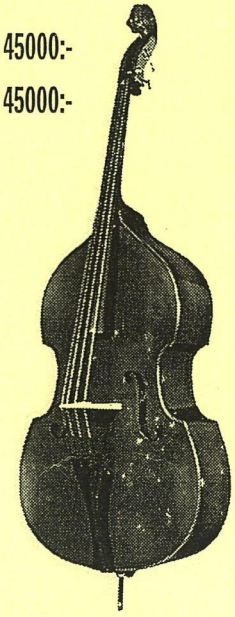

Kysy myös edullisia jousiamme sekä tarvikkeita.

SOITIN Pelline

Maariankatu 10, 20100 Turku.
Huom! Uusi numeromme on 921-4691777
(Telefax 921-4691784)